מה הדין: האם מותר להעתיק תוכנה, קובץ מוזיקה או ספר דיגיטלי לשימוש אישי?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

בסוגיית "גזל חכמה" וזכויות יוצרים קיימות חמש שיטות מרכזיות בקרב פוסקי דורנו, והמנהג למעשה מחלק בין מוצר ישן לעומד למכירה אקטיבית.

1. שיטת מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל: יש איסור גמור מדין תורה של גזל. היוצר מחזיק בבעלות רוחנית מלאה על יצירתו, והמעתיק ללא רשות נחשב כגזלן.

2. שיטת הגרש"ז אויערבאך זצ"ל: אין הגדרה של "גזל" על דבר שאינו חומרי, וחומר דיגיטלי נחשב כעין "אבידה מדעת". אך אם אדם היה קונה את התוכנה בכל מקרה, יש להימנע.

עם זאת, אם ברור שהאדם לא היה קונה את התוכנה בשום אופן, קל יותר להתיר.

3. שיטת הגר"ע יוסף והגר"ב ציון אבא שאול זצ"ל: אסור להעתיק לצורך מסחר והפצה, אך מותר לאדם להעתיק לעצמו לשימוש אישי פרטי (ובלבד שאינו מפיץ הלאה).

4. שיטת הגרח"פ שיינברג זצ"ל: מהקובץ המקורי אסור להעתיק, אך אם הקובץ כבר הועתק ועבר ברשת, מותר להעתיק מאותו קובץ מועתק שכבר עבר שינוי רשות.

5. להלכה למעשה: בבית המדרש הכריעו שיש להחמיר בתוכנות וקבצים חדשים העומדים למכירה מסחרית ומקפידים עליהם, אך בתוכנות ישנות שכבר אינן משווקות ואין לגביהן הקפדה, נחשבות כהפקר ומותר להעתיקן.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: 02-6260680 · horat-hamishpat.co.il

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

https://horat-hamishpat.co.il/halacha-qa/copying-software-music-books/